

education

Department of
Education
FREE STATE PROVINCE

Regstellings nodig; sien Engelse teks.

GRAAD 11 PROVINSIALE FORMELE ASSESSERINGSTAAK

KWARTAAL 3 - 2016

FISIESE WETENSKAPPE
KONTROLETOETS 2

TYD: 2 UUR

PUNTE: 100

Hierdie vraestel bestaan uit 8 bladsye en 3 inligtingsblaaie.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Skryf jou naam en ander tersaaklike inligting in die toepaslike ruimtes op die ANTWOORDBOEK neer.
2. Hierdie vraestel bestaan uit AG (8) vrae. Beantwoord AL die vrae in die ANTWOORDBOEK.
3. Begin ELKE vraag op 'n NUWE bladsy in die ANTWOORDBOEK.
4. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
5. Laat EEN reël oop tussen twee subvrae, byvoorbeeld tussen VRAAG 2.1 en VRAAG 2.2.
6. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
7. Jy mag toepaslike wiskundige instrumente gebruik.
8. Jy word aangeraai om die aangehegte GEGEWENSBLAAIE te gebruik.
9. Toon ALLE formules en substitusies in ALLE berekeninge.
10. Rond jou finale numeriese antwoorde tot 'n minimum van TWEE desimale plekke af waar van toepassing.
11. Gee kort (bondige) motiverings, besprekings, ensovoorts waar nodig.
12. Skryf netjies en leesbaar.

VRAAG 1

Vier opsies word as moontlike antwoorde op die volgende vrae gegee. Elke vraag het slegs EEN korrekte antwoord. Kies die antwoord en skryf slegs die letter A, B, C of D langs die vraagnommer (1.1 – 1.10) in jou ANTWOORDBOEK neer.

- 1.1 Die grootte van die elektriese veld op 'n afstand r vanaf 'n puntlading is **E**.

Die grootte van die elektriese veld op 'n afstand $2r$ vanaf dieselfde puntlading sal ... wees.

- A $\frac{1}{4}\mathbf{E}$
- B $\frac{1}{2}\mathbf{E}$
- C $2\mathbf{E}$
- D $4\mathbf{E}$

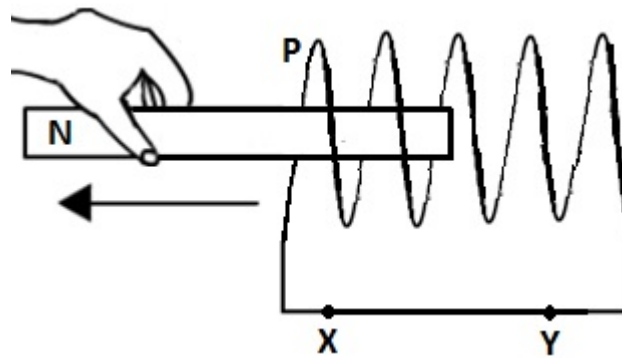
(2)

- 1.2 Een volt is:

- A Een coulomb lading per joule
- B Een joule per coulomb lading
- C Een joule coulomb lading
- D Een joule per sekonde

(2)

- 1.3 'n Staafmagneet word uit 'n spoel beweeg soos in die diagram hieronder aangetoon. **X** en **Y** is twee punte op die geleier.

Watter EEN van die volgende beskryf die rigting van die stroom en die polariteit van kant **P** van die spoel KORREK?

	RIGTING VAN STROOM	POLARITEIT VAN KANT P VAN DIE SPOEL
A	X na Y	Noord
B	X na Y	Suid
C	Y na X	Noord
D	Y na X	Suid

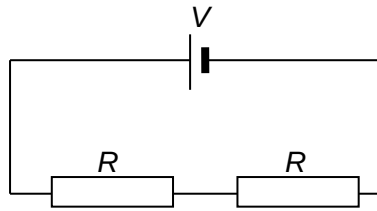
(2)

- 1.4 Die minimum weerstand wat verkry kan word deur die skakeling van twee $4\ \Omega$ -resistors is ...

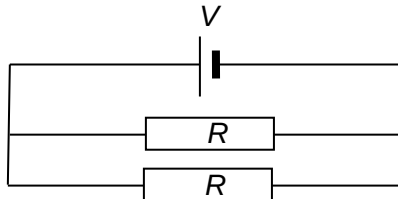
- A $0,5\ \Omega$
- B $2\ \Omega$
- C $3\ \Omega$
- D $8\ \Omega$

(2)

- 1.5 Die twee resistors in **stroombaan 1** hieronder is identies. Hulle word in serie geskakel aan 'n sel met emk V en weglaatbare interne weerstand. Die drywing gelewer deur elke resistor is P .

Stroombaan 1

Die twee resistors word nou in parallel geskakel, soos in **stroombaan 2** hieronder aangetoon.

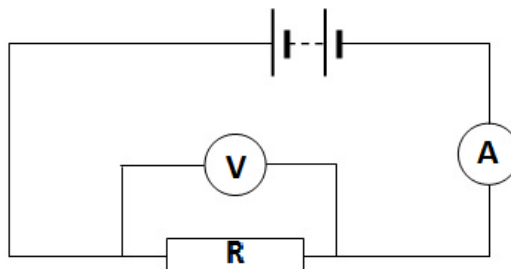
Stroombaan 2

Die drywing verbruik deur elke resistor in **stroombaan 2** is ...

- A 2P.
- B 4P..
- C 8P.
- D 16P.

(2)

- 1.6 'n Battery met potensiaalverskil V word aan resistor R , soos aangetoon in die diagram hieronder, geskakel.

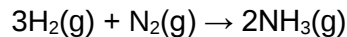
'n Tweede resistor met DIESELFDE WEERSTAND word nou in parallel met resistor R geskakel.

Hoe sal die voltmeter- en ammeterlesings verander wanneer die tweede resistor in die stroombaan geskakel word?

	VOLTMETERLESING	AMMETERLESING
A	Verminder	Vermeerder
B	Vermeerder	Verminder
C	Bly dieselfde	Vermeerder
D	Vermeerder	Vermeerder

(2)

- 1.7 10 mol waterstofgas (H_2) en 2,5 mol stikstofgas (N_2) word gemeng en toegelaat om te reageer om ammoniak (NH_3) te vorm volgens die volgende gebalanseerde vergelyking:

As 4 mol NH_3 (g) gevorm word tydens die reaksie, sal die aantal mol H_2 (g) en N_2 (g) wat in die houer oorbly, onderskeidelik een van die volgende wees:

	Mol of $\text{H}_2(\text{g})$	Mol of $\text{N}_2(\text{g})$
A	0	0
B	7	1,5
C	4	0,5
D	4	2

(2)

- 1.8 Watter EEN van die volgende stellings oor 'n chemiese reaksie is KORREK? Die werklike opbrengs van 'n chemiese reaksie is gewoonlik ...

- A gelyk aan die persentasie opbrengs.
- B. groter as die persentasie opbrengs.
- C. minder as die teoretiese opbrengs.
- D. groter as die teoretiese opbrengs.

(2)

- 1.9 'n Sekere hoeveelheid NaCl word opgelos in 100cm^3 water. Die konsentrasie word bereken as C. Wat sal die konsentrasie in terme van C wees, as vier (4) keer die hoeveelheid van NaCl opgelos word in $1\,200\text{ dm}^3$ water?

- A $\frac{1}{3}C$.
- B C.
- C $3C$.
- D $4C$.

(2)

- 1.10 'n Sekere oksied word gevorm wanneer 0,5 mol van element X regeer met 0,25 mol suurstofgas. Watter EEN van die volgende is die korrekte empiriese formule vir hierdie oksied?

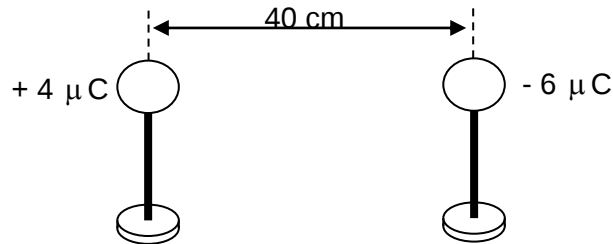
- A XO .
- B X_2O .
- C X_4O .
- D X_8O .

(2)

[20]

VRAAG 2

Twee identiese metaalsfere op isolerende staanders dra ladings van $+4 \mu\text{C}$ en $-6 \mu\text{C}$ onderskeidelik. Die sfere word geplaas met hulle middelpunte 40 cm uit mekaar, soos hieronder aangetoon.

- 2.1 Stel *Coulomb se wet* in woorde. (3)
- 2.2 Bereken die grootte van die krag wat elke sfeer op mekaar het. (4)
- 2.3 Met watter faktor sal die grootte van die krag in VRAAG 2.2 verander indien die afstand tussen die sfere gehalveer word? (Moenie die nuwe waarde van die krag bereken nie) (1) (2)

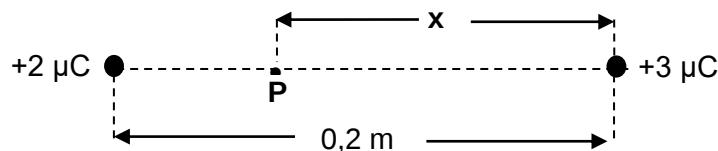
~~(1)~~ ~~(2)~~
~~[8]~~ [9]

VRAAG 3

'n Puntlading het 'n lading van $+2 \mu\text{C}$.

- 3.1 Definieer die *elektriese veld by 'n punt* in woorde. (2)
- 3.2 Teken die elektriese veldpatroon rondom die bogenoemde puntlading. (3)

'n Tweede punt lading van $+3 \mu\text{C}$ word nou op 'n afstand van 0,2 m vanaf die bogenoemde puntlading geplaas soos hieronder getoon. **P** is 'n punt op die lyn tussen die twee ladings, 'n afstand van x m vanaf die $+3 \mu\text{C}$ lading, sodat die **netto elektriese veld by punt P** nul is.

- 3.3 Bereken die afstand x . (7)

[12]

VRAAG 4

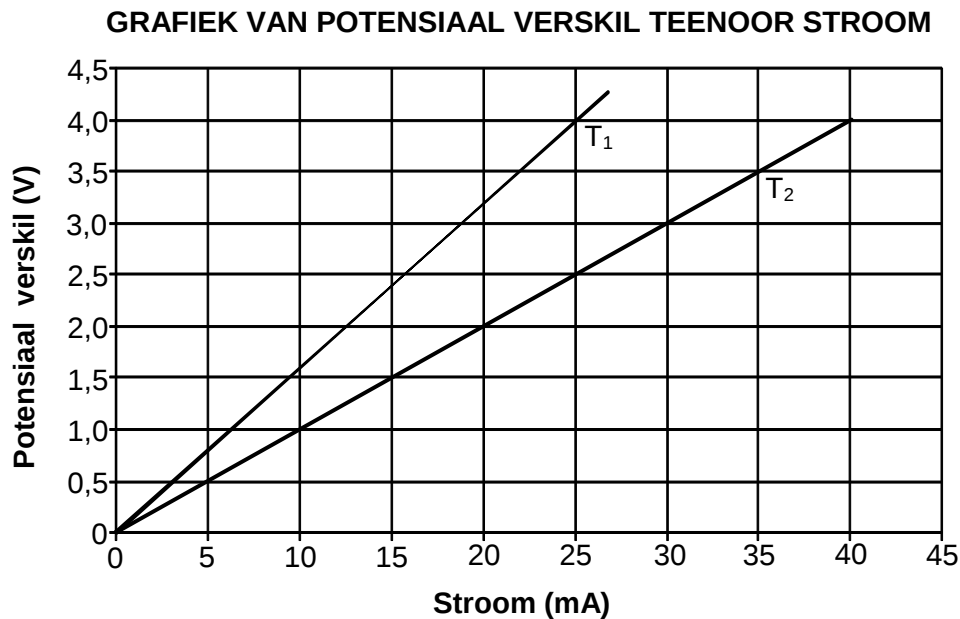
'n 200-winding sirkelvormige spoel word in 'n magneetveld geplaas sodat die veld te alle tye loodreg is op die oppervlak van elke winding van die spoel. Wanneer die spoel roteer, verander die magneetveld teen 'n konstante tempo van 0,22 T na 0,42 T in $3,2 \times 10^{-2}$ s. Die geïnduseerde emk in die spoel gedurende hierdie tyd is -15,2 V.

- 4.1 Stel *Faraday se wet van elektromagnetiese induksie* in woorde. (2)
- 4.2 Bereken die:
- 4.2.1 Verandering in magnetiese vloedkoppling deur spoel (4)
- 4.3.2 Radius van die sirkelvormige spoel (4)
- 4.4 Die spoel roteer nou in die teenoorgestelde rigting en die magneetveld verander van 0,42 T na 0,22 T in dieselfde tydinterval. Skryf die geïnduseerde emk neer. (1)

[11]

VRAAG 5

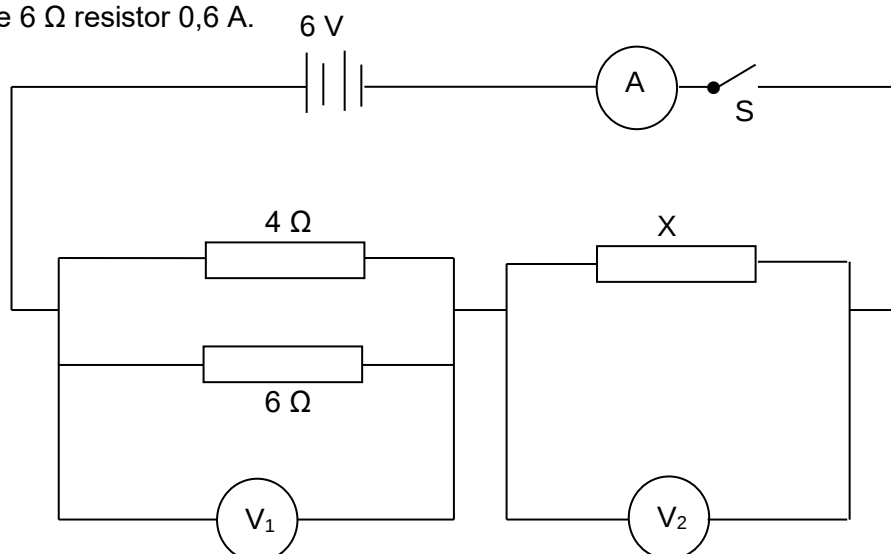
Die twee grafieke hieronder verteenwoordig die verhouding tussen potensiaalverskil en stroom in 'n metaaldraad by twee verskillende konstante temperature, T_1 en T_2 .

- 5.1. Bereken die weerstand van die metaaldraad by temperatuur T_1 . (3)
- 5.2. Die metaaldraad is 'n ohmiese geleier. Regverdig hierdie stelling deur te verwys na die grafieke. (1)
- 5.3. Bereken die drywing in die metaaldraad wanneer die stroom deur dit 25 mA by temperatuur T_2 is. (4)
- [8]**

VRAAG 6

In die stroombaan hieronder is die interne weerstand van die 6 V battery weglaatbaar. Die weerstand van die verbindingsdrade kan geïgnoreer word. Wanneer skakelaar **S** gesluit word, is die stroom in die $6\ \Omega$ resistor 0,6 A.

- 6.1 Stel *Ohm se wet* in woorde. (2)

6.2 Bereken die:

6.2.1 Stroom deur die 4 Ω -resistor (4)

6.2.2 Totale stroom in die stroombaan (2)

6.2.3 Weerstand **X** (3)

Die 4 Ω -resistor word warmer as die 6 Ω -resistor na 'n tyd.

6.3 Verduidelik hierdie waarneming. (3)
[14]

VRAAG 7

Natriumsulfiet is 'n oplosbare sout wat as preserveermiddel gebruik word vir droë vrugte en vleis.

Daar word gevind dat 'n 5,235 g monster natriumsulfiet, 1,911 g natrium, 1,329 g swawel en 1,995 g suurstof bevat.

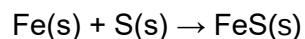
7.1 Bepaal die empiriese formule van natriumsulfiet. (9)

7.2 Bepaal die molekulêre formule van natriumsulfiet indien dit 'n molêre massa van 126 g·mol⁻¹ het. (2)
[11]

VRAAG 8

8.1 Defineer een *mol* van 'n stof. (2)

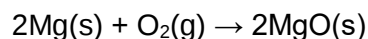
8.2 Yster (Fe) reageer met swawel (S) om ystersulfied (FeS) te vorm volgens die volgende gebalanseerde vergelyking:

8.2.1 Toon met behulp van 'n berekening watter een van die twee stowwe heeltemal opgebruik sal word indien 20 g Fe en 10 g S gemeng en verhit word. (5)

8.2.2 Hoeveel gram van die ander stof sal oorbly? (2)

8.3 Magnesium brand in die lug om magnesiumoksied te vorm volgens die volgende gebalanseerde vergelyking:

Indien die persentasie opbrengs van hierdie reaksie 80% is, bereken die massa van die magnesium wat verbrand moet word om 30 g magnesiumoksied te lewer. (6)
[15]

GROOTTOTAAL: 100

DATA FOR PHYSICAL SCIENCES GRADE 11 (PHYSICS)
CONTROL TEST - TERM 3

GEGEWENS VIR FISIIESE WETENSKAPPE GRAAD 11 (FISIKA)
KONTROLETOETS - KWARTAAL 3

TABLE 1: PHYSICAL CONSTANTS / TABEL 1: FISIIESE KONSTANTES

NAME / NAAM	SYMBOL / SIMBOOL	VALUE / WAARDE
Coulomb's constant <i>Coulomb se konstante</i>	k	$9,0 \times 10^9 \text{ N}\cdot\text{m}^2\cdot\text{C}^{-2}$
Charge on electron <i>Lading op elektron</i>	e	$-1,6 \times 10^{-19} \text{ C}$
Electron mass <i>Elektronmassa</i>	m_e	$9,11 \times 10^{-31} \text{ kg}$

TABLE 2: FORMULAE / TABEL 2: FORMULES

ELECTROSTATICS/ELEKTROSTATIKA

$F = \frac{kQ_1Q_2}{r^2}$ (k = $9,0 \times 10^9 \text{ N}\cdot\text{m}^2\cdot\text{C}^{-2}$)	$E = \frac{F}{q}$
$E = \frac{kQ}{r^2}$ (k = $9,0 \times 10^9 \text{ N}\cdot\text{m}^2\cdot\text{C}^{-2}$)	$V = \frac{W}{Q}$

ELECTROMAGNETISM/ELEKTROMAGNETISME

$\varepsilon = -N \frac{\Delta\Phi}{\Delta t}$	$\Phi = BA \cos\theta$

CURRENT ELECTRICITY/STROOMELEKTRISITEIT

$I = \frac{Q}{\Delta t}$	$R = \frac{V}{I}$
$\frac{1}{R} = \frac{1}{r_1} + \frac{1}{r_2} + \frac{1}{r_3} + \dots$	$R = r_1 + r_2 + r_3 + \dots$
$W = Vq$ $W = VI \Delta t$ $W = I^2 R \Delta t$ $W = \frac{V^2 \Delta t}{R}$	$P = \frac{W}{\Delta t}$ $P = VI$ $P = I^2 R$ $P = \frac{V^2}{R}$

**DATA FOR PHYSICAL SCIENCES GRADE 11 (CHEMISTRY)
CONTROL TEST - TERM 3**

**GEGEWENS VIR FISIIESE WETENSKAPPE GRAAD 11 (CHEMISTRY)
KONTROLETOETS - KWARTAAL 3**

TABLE 1: PHYSICAL CONSTANTS / TABEL 1: FISIIESE KONSTANTES

NAME / NAAM	SYMBOL / SIMBOOL	VALUE / WAARDE
Avogadro's constant <i>Avogadrokonstante</i>	N_A	$6,02 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
Molar gas volume at STP <i>Molêre gasvolume by STD</i>	V_m	$22,4 \text{ dm}^3 \cdot \text{mol}^{-1}$
Standard pressure <i>Standaarddruk</i>	p^θ	$1,013 \times 10^5 \text{ Pa}$
Standard temperature <i>Standaardtemperatuur</i>	T^θ	273 K
Charge on electron <i>Lading op elektron</i>	e	$-1,6 \times 10^{-19} \text{ C}$
Molar gas constant <i>Molêre gaskonstante</i>	R	$8,31 \text{ J} \cdot \text{K}^{-1} \cdot \text{mol}^{-1}$

TABLE 2: FORMULAE / TABEL 2: FORMULES

$\frac{p_1 V_1}{T_1} = \frac{p_2 V_2}{T_2}$	$pV = nRT$
$n = \frac{m}{M}$	$c = \frac{n}{V}$
$c = \frac{m}{MV}$	$\frac{n_a}{n_b} = \frac{c_a V_a}{c_b V_b} \quad / \quad \frac{n_s}{n_b} = \frac{c_s V_s}{c_b V_b}$

TABLE 3: THE PERIODIC TABLE OF ELEMENTS
TABEL 3: DIE PERIODIEKE TABEL VAN ELEMENTE

1 (I)	2 (II)	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13 (III)	14 (IV)	15 (V)	16 (VI)	17 (VII)	18 (VIII)		
KEY/SLEUTEL																		2 He 4	
2,1 1 H 1																			
1,0 3 Li 7	1,5 4 Be 9																		10 Ne 20
0,9 11 Na 23	1,2 12 Mg 24												2,0 5 B 11	2,5 6 C 12	3,0 7 N 14	3,5 8 O 16	4,0 9 F 19	18 Ar 40	
0,8 19 K 39	1,0 20 Ca 40	1,3 21 Sc 45	1,5 22 Ti 48	1,6 23 V 51	1,6 24 Cr 52	1,5 25 Mn 55	1,8 26 Fe 56	1,8 27 Co 59	1,8 28 Ni 59	1,9 29 Cu 63,5	1,6 30 Zn 65	1,6 31 Ga 70	1,8 32 Ge 73	2,0 33 As 75	2,4 34 Se 79	2,8 35 Br 80	36 Kr 84		
0,8 37 Rb 86	1,0 38 Sr 88	1,2 39 Y 89	1,4 40 Zr 91	41 Nb 92	1,8 42 Mo 96	1,9 43 Tc 98	2,2 44 Ru 101	2,2 45 Rh 103	2,2 46 Pd 106	1,9 47 Ag 108	1,7 48 Cd 112	1,7 49 In 115	1,8 50 Sn 119	1,9 51 Sb 122	2,1 52 Te 128	2,5 53 I 127	54 Xe 131		
0,7 55 Cs 133	0,9 56 Ba 137	57 La 139	1,6 72 Hf 179	73 Ta 181	74 W 184	75 Re 186	76 Os 190	77 Ir 192	78 Pt 195	79 Au 197	80 Hg 201	1,8 81 Tl 204	1,8 82 Pb 207	1,9 83 Bi 209	2,0 84 Po	85 At	86 Rn		
0,7 87 Fr	0,9 88 Ra 226	89 Ac																	
			58 Ce 140	59 Pr 141	60 Nd 144	61 Pm	62 Sm 150	63 Eu 152	64 Gd 157	65 Tb 159	66 Dy 163	67 Ho 165	68 Er 167	69 Tm 169	70 Yb 173	71 Lu 175			
			90 Th 232	91 Pa	92 U 238	93 Np	94 Pu	95 Am	96 Cm	97 Bk	98 Cf	99 Es	100 Fm	101 Md	102 No	103 Lr			

Atomic number
Atoomgetal

Electronegativity
Elektronegatiwiteit

Symbol
Simbool

Approximate relative atomic mass
Benaderde relatiewe atoommassa

29

1,9

Cu

63,5

KEY/SLEUTEL

Atomic number
AtoomgetalElectronegativity
ElektronegatiwiteitSymbol
SimboolApproximate relative atomic mass
Benaderde relatiewe atoommassa